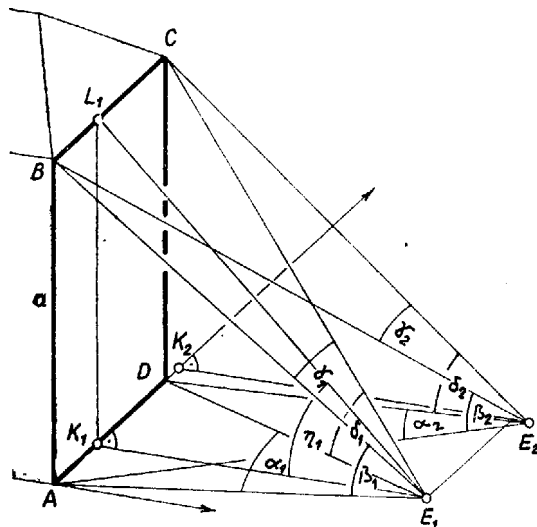

Megoldás. I. Legyen a falsík alapéle $AD = a$, függőleges élei AB, DC , az észlelési helyek E_i – ahol $i = 1, 2$ –, innen AD, BC látószöge α_i , ill. γ_i .

Mivel E_i az alapél síkjában van, E_iBA és E_iCD derékszögű háromszög, továbbá $AB = DC = a$, ezért

$$AE_i = a \cotg \beta_i, \quad DE_i = a \cotg \delta_i; \quad BE_i = \frac{a}{\sin \beta_i}, \quad CE_i = \frac{a}{\sin \delta_i}.$$

(Egyszerűség kedvéért az i indexet egyelőre nem írjuk ki.) Az ADE , ill. BCE háromszögből a koszinusz-tétellel

$$(1) \quad \cos \alpha = \frac{AE^2 + DE^2 - AD^2}{2 \cdot AE \cdot DE} = \frac{\cotg^2 \beta + \cotg^2 \delta - 1}{2 \cotg \beta \cotg \delta},$$

$$(2) \quad \cos \gamma = \frac{\frac{1}{\sin^2 \beta} + \frac{1}{\sin^2 \delta} - 1}{2} = \frac{\sin^2 \beta + \sin^2 \delta - \sin^2 \beta \sin^2 \delta}{2 \sin \beta \sin \delta}.$$

II. Legyen az AD egyenesnek E_i -hez legközelebbi pontja K_i , BC -é pedig L_i . Ezeket az E -n átmenő és az élre merőleges sík metszi ki, $AD \parallel BC$ miatt mindkettőt ugyanaz a függőleges sík, így elég K -t meghatározni. A függvény értelme és a koszinusz-tétel alapján

$$(3) \quad AK = AE \cdot \cos EAD \angle = \frac{AE^2 + AD^2 - ED^2}{2AD} = \frac{\alpha}{2} (\cotg^2 \beta - \cotg^2 \delta + 1),$$

másrészt az ADE háromszög t területe két kifejezésének egyenlőségéből

$$(4) \quad KE = \frac{2t}{AD} = \frac{EA \cdot ED \sin \alpha}{AD} = a \cotg \beta \cotg \delta \sin \alpha.$$

Így KL -nek η látószögére

$$(5) \quad \cotg \eta = \frac{EK}{KL} = \cotg \beta \cotg \delta \sin \alpha.$$

(3) és (5) azonban csak akkor ad választ a feladat kérdésére, ha K az AD élszakaszon adódik: $0 \leq AK \leq AD$. Különben, $AK < 0$ esetén A , $AK > AD$ esetén pedig D az AD élszakasznak E -hez legközelebbi pontja, a BC élszakaszon megfelelően B , ill. C , végül az emelkedési szög β , ill. δ .

III. AK_i, K_iE_i az észlelési pont koordinátái abban a derékszögű koordináta-rendszerben, melynek origója A , abszcisszatengelyének pozitív fele az AD félegyenes és az ordináták az E_i -t tartalmazó félsíkon pozitívak. Így az E_1E_2 távolság a koordináta-geometria távolságképletével állapítható meg.

IV. A numerikus adatokkal az E_1 észlelőhelyre $\alpha_1 = 47,6^\circ$, $\gamma_1 = 36,6^\circ$, $AK_1 = 7,83$ m, $K_1E_1 = 22,52$ m, $\eta_1 = 41,6^\circ$; az E_2 észlelőhelyre $\alpha_2 = 38,6^\circ$, $\gamma_2 = 32,0^\circ$, $AK_2 = 21,39$ m ($> AD$), $K_2E_2 = 23,80$ m, a felső él E_2 -höz legközelebbi pontja C , emelkedési szöge 40° . Végül a koordinátákból $E_1E_2 = 13,62$ m.

Zambó Péter (Miskolc, Földes F. g. II. o. t.)

Megjegyzés. Az E_1E_2 távolság az AE_1E_2 (vagy DE_1E_2) háromszögből is számítható, az E_iAD (ill. E_iDA) szögek előzetes kiszámítása alapján.